

B&W advies gemeente Overbetuwe

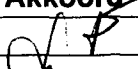
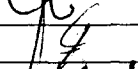
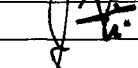
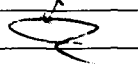
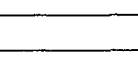
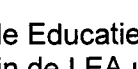
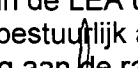
09BW000860

Nr.:

Datum ambtelijk voorstel:
2 december 2009**Onderwerp:**
Lokale Educatieve Agenda**Te besluiten:**

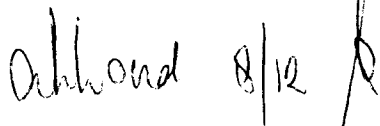
- Instemmen met de Lokale Educatieve Agenda.
- Samen met de partners in de LEA uitvoering (laten) geven aan de besluiten die in de LEA genomen zijn, zoals dat in het bestuurlijk arrangement is beschreven.
- De LEA ter kennisneming aan de raad sturen.

Afdeling/ behandelend ambtenaar:
MO / A.J. van de Haterd**Status advies:**
openbaar **persbericht:** nee**Portefeuillehouder:** **akkoord:** ja
Frank van Rooijen**Datum b&w-vergadering:** 8 december 2009**Advies (intern):****In raadscommissie:** N.v.t.**Advies/informatie (extern)****In raadsvergadering van:** N.v.t.**Middelen:****Regelgeving, delegatie of mandaat:**
Advies Planning&Control: N.v.t.**Wie is bevoegd:** College
Aard bevoegdheid: Attributie (primair)**Sterstuk:** nee

	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester			
J.H.G. Walraven			
F.M.J. van Rooijen			
F.H.G.M. Witjes			
R.W. Mooij			
Secretaris TH			
Secretaris WS			
Hoofd afdeling			
Opmerkingen P&C			compliment!

Besluit b&w

- Instemmen met de Lokale Educatieve Agenda.
- Samen met de partners in de LEA uitvoering (laten) geven aan de besluiten die in de LEA genomen zijn, zoals dat in het bestuurlijk arrangement is beschreven.
- De LEA ter kennisneming aan de raad sturen.

Bijlagen: Lokale Educatieve Agenda

Toelichting

1. In-/aanleiding

Het begrip 'Lokale Educatieve Agenda' (LEA) is begin 2006 landelijk geïntroduceerd bij gemeenten en schoolbesturen. Bestuurlijke verhoudingen veranderden dat jaar en beleid moest ontstaan door overleg, op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid. De gemeente is ook wettelijk verplicht om met schoolbesturen en besturen van kinderopvang en peuterspeelzalen jaarlijks een overleg te voeren over een aantal onderwerpen die met onderwijsachterstand te maken hebben. De LEA is een middel, waarmee gemeente, schoolbesturen, besturen van peuterspeelzaal en kinderopvang dat overleg voeren. Onderwijs en opvoeding kunnen echter niet los gezien worden van vele andere beleidsvelden. Daarom is de LEA verbreed tot onderwerpen die het hele veld van onderwijs en jeugd bestrijken.

2. Doelstelling en beoogd effect

Met de vaststelling van de Lokale Educatieve Agenda wordt de basis gelegd voor de verdere inhoudelijke samenwerking met onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en overige partners, op het gebied van onderwijs en opvoeding. De LEA is een document dat richting geeft aan onderwijsbeleid.

Er wordt uitwerking gegeven aan de besluiten die benoemd zijn in de LEA, te beginnen met een visie op onderwijs en opvoeding. De verschillende partijen doen dat samen en in afstemming met elkaar.

3. Argumenten

Essentie van de Lokale Educatieve Agenda is, dat deze tot stand komt in een gezamenlijk proces met de partners, op grond van meningen, visie, feiten en vooral een gedeeld beeld van de knelpunten die aangepakt moeten worden. Dat is bij deze LEA gebeurd. In meerdere bijeenkomsten met de onderwijsbesturen van basis- en voortgezet onderwijs en het Samenwerkingsverband Over Betuwe, zijn de thema's en knelpunten benoemd. De gemeente heeft samen met een werkgroep uit die besturen het document opgesteld, dat in het Onderwijsplatform van 19 november is vastgesteld. Bij het laatste Onderwijsplatform waren ook kinderopvang en Stichting Peuterspeelzalen Overbetuwe aanwezig.

In gezamenlijkheid hebben de partners besloten tot de volgende thema's die de komende jaren extra aandacht moeten krijgen: ten eerste de doorgaande lijn. Hierbij gaat de aandacht vooral uit naar de overgangen die kinderen meemaken van de voorschoolse periode naar de basisschool, naar voortgezet- en vervolgonderwijs en werk. Een tweede belangrijk punt is de zorg voor en begeleiding van leerlingen en scholieren. Hierbij komt ook de samenwerking met andere zorginstanties aan de orde. Verder zien de partners de verdere inhoudelijke ontwikkeling van de brede school als belangrijke ontwikkeling. Een ander aandachtspunt is het blijvend stimuleren van leren en ervoor zorgen dat leerlingen voldoende gekwalificeerd zijn om een baan te vinden. Ook ouderbetrokkenheid, het stimuleren van integratie en het tegengaan van segregatie en veiligheid op en rond de scholen zijn punten die via de LEA verder uitgewerkt gaan worden.

Deze thema's hebben vaak al hun oorsprong in of een relatie tot landelijke beleidsontwikkelingen. De LEA is nieuw in die zin, dat een platform geboden wordt om deze thema's integraal en in samenhang te bespreken, samen met alle partners binnen deze beleidsvelden.

4. Advies:

A Binnen de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling zijn alle beleidsmedewerkers betrokken geweest bij het opstellen van de LEA. Adviezen zijn integraal verwerkt.

B De LEA is opgesteld samen met de onderwijsbesturen. De LEA is een product van hen en de gemeente.

C n.v.t.

5. Aanpak/uitvoering

De Lokale Educatieve Agenda wordt na het besluit in B. en W. ter kennisneming aan de raad gestuurd.

In 2010 gaat de gemeente met de partners uit de LEA een prioritering en werkplan voor de komende jaren uitwerken. Bedoeling is om werkgroepen van verschillende samenstelling op te zetten (uit primair en voortgezet onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, gemeente en eventuele andere partners). Trekkers van de werkgroepen komen uit de verschillende geledingen. De gemeente coördineert de voortgang en activiteiten en kan ook zelf van sommige werkgroepen de trekker zijn. Financiering gebeurt uit reguliere budgetten.

De LEA kan en moet voor een aantal onderwerpen de gemeentegrenzen overstijgen. Daarom wordt de samenwerking met de gemeente Lingewaard gezocht. Redenen daarvoor zijn onder meer dat schoolbesturen waar Overbetuwe mee werkt, ook vestigingen in Lingewaard hebben; dat Overbetuwse jeugd ook in Lingewaard (speciaal en voortgezet) onderwijs volgt en dat de twee gemeenten bij veel onderwerpen in een zelfde sociaal netwerk van instellingen werken.

6. Middelen

n.v.t.

7. Te besluiten

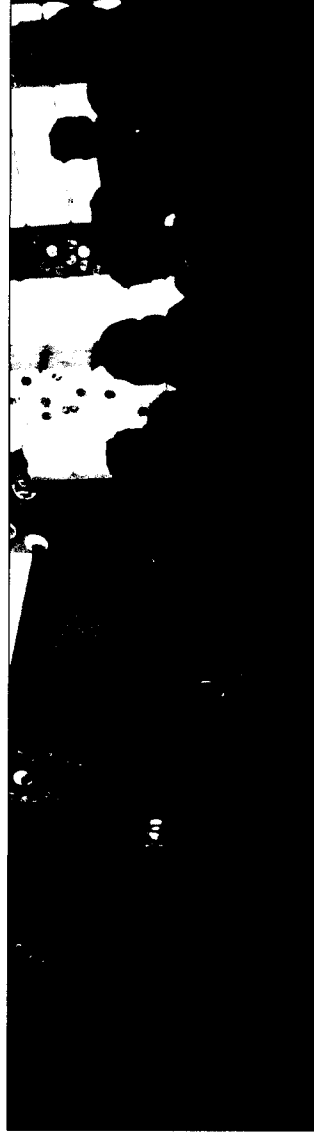
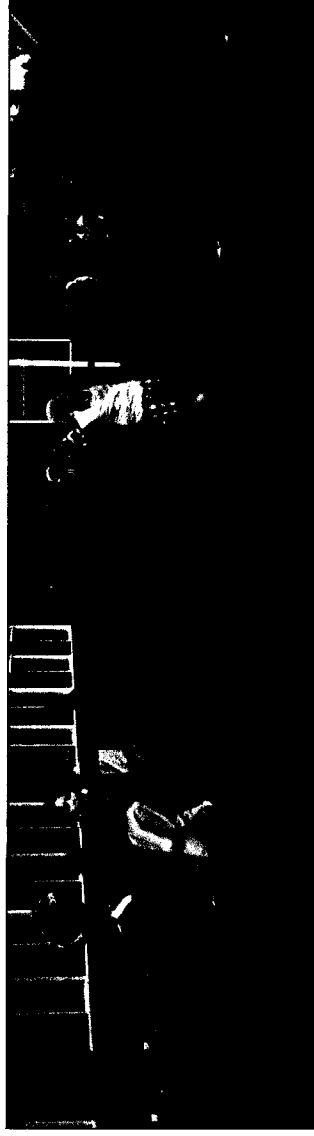
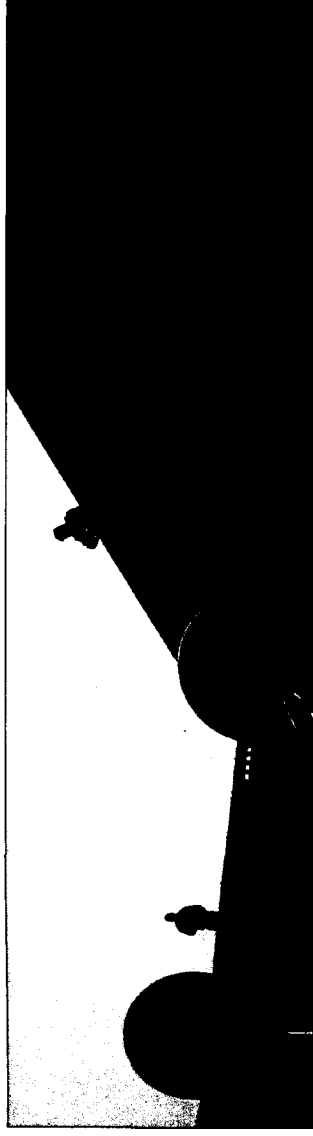
- Instemmen met de Lokale Educatieve Agenda.
- Samen met de partners in de LEA uitvoering (laten) geven aan de besluiten die in de LEA genomen zijn, zoals dat in het bestuurlijk arrangement is beschreven.
- De LEA ter kennisneming aan de raad sturen.

Lokale Educatieve Agenda in de gemeente Overbetuwe

gemeente **Overbetuwe**

november 2009

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Visie	7
3. Thema's	9
- thema 1. Doorlopende lijn	9
- thema 2. Zorg in en om school	10
- thema 3. Brede School	10
- thema 4. Taalondersteuning bij achterstand	11
- thema 5. Ouderbetrokkenheid	12
- thema 6. Blijven leren, op weg naar werk	13
- thema 7. Segregatie en integratie	14
- thema 8. Veiligheid in en om de school	14
4. Monitoring	15
5. Bestuurlijk arrangement	17
- Uitgangspunten	17
- Lokaal en regionaal	17
- Van thema's naar uitwerking	17
- Overleg	18
- Uitwerking	18
- Financiën	18

Inleiding

Het begrip 'Lokale Educatieve Agenda' (LEA) is begin 2006 landelijk geïntroduceerd bij gemeenten en schoolbesturen. Het is een middel om richting te geven aan lokaal onderwijs- en jeugdbeleid. Door vernieuwde wetgeving in dat jaar veranderden de gemeentelijke taken in het onderwijsachterstandenbeleid. De verhouding tussen gemeente en schoolbesturen wijzigde en er kwam ander beleid bij, zoals operatie Jong en de WMO. De LEA is een middel dat de gemeente, schoolbesturen, besturen van peuterspeelzaal en kinderopvang een podium biedt om overleg te voeren over onderwijsachterstandenbeleid en ander onderwijsbeleid. En dat op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid.

De gemeente is verplicht om met schoolbesturen en besturen van kinderopvang en peuterspeelzalen jaarlijks een overleg te voeren over een aantal onderwerpen die met onderwijsachterstand te maken hebben. Maar langzamerhand is de LEA verbreed tot onderwerpen die het hele veld van onderwijs en jeugd bestrijken. Kinderen leven immers in verschillende maatschappelijke verbanden: thuis, op school, in de buurt, bij verenigingen. Samenwerking en afstemming tussen alle betrokkenen die met jeugdigen te maken hebben is daarom van belang voor de ontwikkeling van kinderen en de kansen die wij hen kunnen bieden. In Overbetuwe haakt de LEA dus aan bij het jeugdbeleid. Daarmee wordt de LEA een 'beleidsrijke' agenda, die de basis kan vormen voor verder onderwijsbeleid.

De Lokale Educatieve Agenda is vernieuwend in die zin, dat de partners gezamenlijk tot een agenda komen, waarin zij de punten aangeven die zij de komende jaren extra aandacht gaan geven. En dat binnen hun eigen verantwoordelijkheden. Primair verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs in de gemeente zijn de scholen en hun besturen zelf.

De gemeente schept vooral voorwaarden, ondersteunt en stimuleert, door te zorgen voor een goede pedagogische infrastructuur en de samenwerking van scholen met andere instellingen te bevorderen en te faciliteren.

Voor Overbetuwe is dit de eerste Lokale Educatieve Agenda. Schoolbesturen en gemeente hebben in een gezamenlijk proces deze concept-LEA opgesteld. Peuterspeelzalen en kinderopvang schuiven nog aan om definitief de hoofdthema's en de prioriteiten daarin vast te stellen. De overleggen zijn gevoerd binnen het al bestaande Onderwijsplatform, waarin alle schoolbesturen met één of meer scholen of vestigingen in de gemeente, vertegenwoordigd zijn. Want de LEA mag wel nieuw zijn, het overleg tussen gemeente en schoolbesturen is dat niet. Wederzijds is uitgesproken dat de bereidheid tot samenwerking altijd al goed is geweest. Die bleek een goede basis om tot deze eerste LEA te komen; andersom biedt de LEA de kans om de samenwerking verder uit te bouwen.

De Lokale Educatieve Agenda is niet een eenmalig statisch product, maar een dynamisch instrument. Het bevat de belangrijkste prioriteiten en verbeteracties voor de komende jaren. De LEA moet ook meer zijn dan een losse opsomming van onderwerpen, maar juist recht doen aan de samenhang tussen die onderwerpen. Daarom zijn de onderwerpen in thema's vervaard, als leidraad voor de dialoog tussen gemeente en onderwijsveld in de komende jaren.

De partners die dit concept hebben opgesteld, zijn de schoolbesturen die vertegenwoordigd zijn in het Onderwijsplatform Overbetuwe, de gemeente Overbetuwe en het Samenwerkings Verband Over Betuwe. Stichting Peuterspeelzalen Overbetuwe en de besturen van de kinderopvang worden in het vervolgproces van de LEA betrokken.

De deelnemende schoolbesturen zijn StisamO, Stichting Trivium, Stichting Katholiek Onderwijs Batavorum, Christelijk Protestants Onderwijs Veenendaal en omgeving, Vereniging de Dr. Lammerts van Buerenschool, Stichting Katholiek Onderwijs Herveld Andelst, Stichting Scholen met de Bijbel in de Betuwe, Stichting Quadraam, Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Over- en Midden Betuwe, Scholengemeenschap de Brouwerij.

Visie

"Overbetuwe verbindt ..." is de titel van de Toekomstvisie⁺ van de gemeente Overbetuwe. Het gaat dan om het verbinden van mensen, sociale netwerken, ruimte, identiteit en beleving, maar ook het verbinden van beleidsvelden. Dat verbinden is ook belangrijk voor onze kinderen en onze jeugd, voor hun ontwikkeling en hun kansen om zich zo goed mogelijk te kunnen ontplooiën. Een van de kernopgaven in de Toekomstvisie⁺ luidt dan ook: "In de Toekomstvisie⁺ staat Overbetuwe voor een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn voor al haar inwoners. In de samenleving van de toekomst is het nog belangrijker hoe een individu toegerust is voor leven in en deelnemen aan de samenleving. Dit speelt op diverse fronten. Het speelt op het terrein van het onderwijs. Het gaat dan om startkwalificaties, stages, schooluitval, het aansluiten van onderwijs op de vraag naar arbeid en de samenwerking in de driehoek: onderwijs-bedrijven-gemeente. Het gaat ook om het aanbieden van onderwijs en mogelijkheden voor ontwikkeling voor mensen waarvoor het reguliere onderwijs of cursusaanbod niet geschikt is."

Wij willen kinderen en jeugd dan ook kansen bieden om zich optimaal te ontwikkelen om voor zichzelf een passende plek in de samenleving te krijgen. Degene die daarbij belemmeringen tegenkomt, moet de kans krijgen daarbij geholpen te worden. Die ontwikkeling start vanaf de geboorte: de betrokken partners willen dan ook kinderen en jeugd van 0 - 23 blijven volgen en ondersteunen, om op die manier te zorgen dat elk kind zijn eigen kansen zo goed mogelijk kan benutten. Dat laatste heeft het Samenwerkings Verband Over Betuwe ook beschreven in zijn visie op het passend onderwijs, daarin ondersteund door de schoolbesturen: "aan de basis van passend onderwijs en passende zorg staat de overtuiging dat wij accepteren dat kinderen van elkaar verschillen en dat deze verschillen leidend zijn bij de realisering van passend onderwijs en passende zorg."

Verbinden komt ook op een andere manier terug in het gemeentelijke jeugdbeleid: "It takes a village to raise a child", is het motto dat door dat beleid loopt. Anders gezegd: opvoeden doe je niet alleen. Een kind wordt gevormd door een mix van ervaringen in zijn omgeving, door ouders, gezin, buurt, verenigingen en school. Ook daar moeten dus verbindingen gelegd worden.

Wij willen dan ook zeker de uitdaging aangaan om jongeren optimaal voor te bereiden op die passende plaats in de samenleving, met elkaar en in samenhang met elkaar. Deze eerste LEA is daar een aanzet toe.

Tegelijkertijd constateren wij dat er wel visies bestaan op de kinderen en jeugd, maar dat het nog ontbreekt aan een uitgewerkte visie op onderwijs en opvoeding. En dat het wel van belang is om zo'n gezamenlijk vertrekpunt op te stellen.

Besluit:

De partners binnen de Lokale Educatieve Agena ontwerpen gezamenlijk een visie op onderwijs en opvoeding in de gemeente Overbetuwe.

Op die manier kunnen gemeente, schoolbesturen en andere instellingen op dit gebied, in de komende jaren vanuit gezamenlijke uitgangspunten en doelstellingen werken aan de toekomst van de Overbetuwse jeugd, ieder binnen zijn eigen verantwoordelijkheden en mogelijkheden.

Thema's

Gemeente, schoolbesturen en andere partners richten zich in de periode van 2010 tot 2013 op de volgende thema's: doorlopende lijnen, zorg in en om de school, de brede school, taal, ouderbetrokkenheid, blijven leren en werk (schooluitval, voortijdig schoolverlaten, gekoppeld aan werk en startkwalificatie), veiligheid in en om school.

Thema 1. Doorlopende lijn

Alle partners binnen het LEA-overleg zijn het erover eens dat een doorlopende lijn voor het leren en ontwikkelen van kinderen een prioriteit is. Het 'verbinden' komt sterk naar voren in dit thema. Het loopt als een rode draad door de kwaliteit van het onderwijs en de zorg voor een kind. Het komt in bijna alle thema's naar voren en is daardoor het meest belangrijke punt van deze LEA.

Kinderen en jongeren maken in hun 'lerend' leven een aantal grote overgangen mee: van de voorschoolse periode naar het primair onderwijs; van het primair naar het voortgezet onderwijs; weer verder naar mbo of hoger onderwijs en uiteindelijk naar werk. In de ideale situatie moet bij elke stap helder zijn welke ontwikkeling een kind of jongere heeft doorgemaakt en wat er eventueel nodig is om belemmeringen weg te nemen in de verdere ontwikkeling. Dat betekent dat scholen en instellingen gegevens moeten doorgeven en uitwisselen. Het gaat dus om gegevens die met het leren zelf te maken hebben, maar ook om gegevens over de zorg die een kind gehad heeft en nog steeds nodig heeft.

Het volgen en begeleiden van die ontwikkeling bij kinderen moet al starten vanaf de geboorte. De consultatiebureaus zien al hoe een kind zich ontwikkelt en waar eventuele belemmeringen kunnen optreden. Peuterspeelzalen en kinderopvang hebben daar ook een taak in en moeten bij de overstap naar de basisschool hun kennis

en ervaring over een kind overdragen aan die school. In Overbetuwe is binnen het onderwijs een goede zorgstructuur opgezet met het Klein Casus Overleg en de Zorg- en Adviesteams (ZAT). Maar een kanttekening daarbij is dat de opgebouwde kennis te weinig wordt benut bij de overgangen. Dat is vooral het geval bij de overgang van primair naar voortgezet onderwijs.

Besluit:

- Wij gaan de overgang van een kind naar een nieuw niveau beter begeleiden.
- In kaart brengen van de huidige gang van zaken bij de overgangen en daar uniformiteit in aanbrengen, waar dat nog nodig is. Hierbij kan bepaald worden of dit met 'koude' of 'warme' overdracht gepaard gaat. Het idee van een elektronisch dossier is hierbij naar voren gekomen.
- In kaart brengen wat de belangrijkste risico's zijn die in het onderwijs voorkomen en zorgen dat de 'problemen' niet uit beeld verdwijnen.
- Meewerken aan de opzet van een 'Sociale Kaart' die het probleem duidelijk aan de probleemoplosser koppelt, gezien vanuit de vraag van het onderwijs.
- Overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs met een uniforme overdracht regelen. Overgang van vmbo naar mbo begeleiden. Om afspraken te kunnen maken is het goed om ook het lokale mbo bij de Lokale Educatieve Agenda te betrekken.
- In het kader van 'harmonisatie voorschoolse voorzieningen'¹ is de educatieve agenda een geschikt instrument om een

¹ Met de harmonisatie wil het kabinet komen tot een sluitend systeem voor kinderopvang van 0 - 4 jaar. Doel is vooral dezelfde ontwikkelingskansen bieden, taalachterstanden tegengaan, samenwerking tussen peuterspeelzalen en kinderopvang bevorderen en een zelfde kwaliteit in die instellingen bereiken. Met de 'Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie' worden de eerste stappen gezet in het harmoniseren van wet- en regelgeving voor peuterspeelzalen en kinderopvang.

gezamenlijke lijn te ontwikkelen voor kinderopvang en peuterspeelzaal, waarbij de doorgaande lijn en de aansluiting bij het basisonderwijs gestimuleerd wordt.

Thema 2. Zorg in en om school

De schoolloopbaan van de meeste kinderen in Overbetuwe verloopt zonder problemen. Maar voor een aantal van hen zijn aanvullende voorzieningen nodig. Met zorg bedoelen we hier dat je moet voorkomen dat kinderen met een achterstand aan school beginnen en die achterstand houden, door welke belemmeringen dan ook. Er moet een lijn van signaleren - diagnosticeren - handelen ontstaan, waardoor wij op tijd zien dat een kind belemmerd wordt in zijn ontwikkeling en daar actie op kunnen nemen. Via de Zorg- en Adviesteams gebeurt dat al, maar wij constateren dat de afstemming en verwijzing nog beter kan.

Scholen moeten over een aantal jaren ieder kind passend onderwijs kunnen bieden en daartoe per regio gaan samenwerken. Dit is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Besprekingen daarover zijn al in volle gang. Dit beleid zal gevolgen hebben voor de scholen en de huidige structuur van het speciaal onderwijs, maar zal ook gemeentelijke taken raken: het leerlingenvervoer en de onderwijshuisvesting, de zorgstructuur en de kwalificatieplicht. Ook speelt het Centrum voor Jeugd en Gezin hier een rol in, omdat wat binnen de school aan zorg bestaat, moet aansluiten bij de zorg die buiten de school geboden wordt.

Zorg is daarnaast een onderwerp dat niet alleen lokaal geregeld wordt, maar ook regionaal. De LEA kan een manier zijn om te verhelderen wat regionaal opgepakt moet worden en wat lokaal. Want uiteindelijk krijgt het passend onderwijs heel concreet vorm binnen de school, tussen de leraar en de leerling.

Besluit:

Wij werken de komende jaren verder aan een goede vorm, inhoud en bereikbaarheid van die zorg. Onderdelen daarvan zijn in elk geval:

- Verbeteren van de afstemming tussen Zorg- en Adviesteams bij de overgang naar een ander schoolniveau. De structuur is in Overbetuwe al goed opgezet, de afstemming kan beter bij de overdracht. Een doorgaande lijn is ook hierbij het ideaal, waarbij de overdracht van informatie over zorgleerlingen in de standaardprocedure van PO naar VO en van VO naar MBO is opgenomen.
- Afstemmen van de ZAT's en andere lokale zorgstructuur met het nieuwe Centrum voor Jeugd en Gezin.
- Het onderwerp Passend Onderwijs op de agenda zetten en houden, voor informatie, overleg en afstemming.
- De structurele middelen voor schoolbegeleiding vanuit de gemeente blijven ingezet worden voor de individuele leerlingzorg. Het kan dan gaan om kinderen met achterstand of juist een voorsprong (bijvoorbeeld hoogbegaafdheid).

Thema 3. Brede school

Samenwerking en een goede overdracht tussen de verschillende scholen en instellingen zijn grote winstpunten van een brede school. Het verbinden staat ook hier weer voorop. Die brede school hoeft niet per se één gebouw te zijn. Het is meer een concept, een samenwerkingsverband tussen verschillende partijen die zich bezighouden met kinderen en jongeren tussen 0 en 18 jaar, op het gebied van opvang, onderwijs, welzijn, sport en zorg.

De brede school sluit goed aan bij het doel om kinderen en jongeren zich zo goed mogelijk te laten ontwikkelen. Zorg kan er beter door georganiseerd worden, maar de brede school kan ook een stimulans zijn voor kinderen om actiever aan de samenleving mee te doen. Bewegen, sporten of cultuur kunnen er een impuls door krijgen. De brede school kan de betrokkenheid van ouders versterken en kan de aansluiting tussen school en buurt verbeteren.

In Elst zijn vijf brede scholen gerealiseerd, waaronder ook voortgezet onderwijs. In andere kernen zijn ideeën en plannen in de maak, in verschillende stadia van idee- en planvorming.

De term Brede School roept misschien de gedachte op dat de school het initiatief moet nemen, maar dat hoeft natuurlijk niet het geval te zijn. Elke partner kan het initiatief nemen voor een inhoudelijke invulling van de brede school.

Besluit:

- Wij gaan de inhoudelijke ontwikkeling van het concept Brede School verder invulling geven. Scholen en andere partners die zich bezighouden met het opgroeien van kinderen, gaan zich inspannen om meer samen te werken. Dat kan over praktische zaken gaan, maar juist ook over pedagogische- en zorgplannen. Ook wordt gezocht naar meer afstemming en samenhang tussen voor-, tussen- en naschoolse opvang en nieuw beleid als de Impuls Brede School, Dagarrangementen en Combinatiefuncties.
- Per kern wordt bekeken of het concept Brede School gewenst is en zo ja, in welke vorm. De fysieke uitwerking hoeft niet te gebeuren in één gebouw of gebouwen bij elkaar; per kern kan bekeken worden welke richting gewenst is en welke kansen er liggen. In het kader van de LEA gaat het er wel om hoe dit rondom de school georganiseerd kan worden.

- Wij geven ook sport en cultuur een plek in de Brede School. Meer bewegen en sporten kan ook na school gestimuleerd worden. Hier kan een verband gelegd worden met de buurt en bijvoorbeeld dagarrangementen. In het cultuurbeleid van de gemeente is vastgelegd dat cultuureducatie speerpunt is en dat de verdere ontwikkeling ervan prioriteit heeft. Ook dat kan juist in de brede school een impuls krijgen.

Thema 4. Taalondersteuning bij achterstand

Taal is heel belangrijk in de ontwikkeling van kinderen en de mogelijkheden die zij daardoor krijgen. Taal is van belang voor sociale binding, een goede schoolloopbaan en het vinden van een passende baan. Landelijk gezien hebben veel kinderen niet het taalniveau dat zij zouden moeten hebben, wanneer zij de basisschool verlaten. Een overzicht van aantallen leerlingen met een taalachterstand in Overbetuwe is nog niet voorhanden. Wel bestaat er al de screening van 5-jarigen door logopedie. Ook werken gemeente, thuiszorg en logopedie samen om bij peuters eventuele achterstanden waar te nemen en te behandelen. Ook een advies van peuterspeelzalleiders kan daarbij betrokken worden.

Een van de manieren om aan taalachterstand te werken is de Voor- en Vroegschoolse Educatie. Voorschoolse educatie is een verantwoordelijkheid van de gemeente, de scholen nemen dat met de vroegschoolse educatie over in groep 1 en 2. De gemeente neemt daarin nu al haar rol door medewerkers van peuterspeelzalen te laten scholen en de voorschoolse educatie te faciliteren.

In het formuleren van beleid gaat het om een afweging in Bereik, Kwaliteit en Segregatie: de BKS-knoop.

De nieuwe 'wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie' (deze wet OKE gaat waarschijnlijk 1 augustus 2010 in) gaat gemeenten verplichten een goed voorschools aanbod te doen en met scholen afspraken te maken. De gemeente krijgt een inspanningsverplichting om honderd procent van de doelgroep te bereiken.

Uitgangspunt is dat elk kind een goed taalniveau moet hebben. Achterstanden die in de vroegste jaren worden opgelopen, zo blijkt uit onderzoek, zijn op latere leeftijd moeilijker of niet meer in te halen. Wij willen er dan ook voor zorgen dat elk kind zich zo vroeg mogelijk kan ontwikkelen tot het een goed taalniveau heeft.

Besluit:

- Wij gaan vaststellen of taalachterstand in Overbetuwe een probleem is, door het taalniveau in beeld te brengen.
- Wij geven het Voor- en Voegschoolse Educatiebeleid een extra impuls.

Dat heeft drie onderdelen:

- *Doelgroep vaststellen en bereik vergroten*
Het kabinet wil in 2011 een 100%-bereik van de doelgroep: alle kinderen bij wie een achterstand is geconstateerd, moeten op het vereiste niveau komen. De gemeente kan bepalen wie de doelgroep is. Het extra bereik van de doelgroep zal vooral in de kinderopvang gerealiseerd moeten worden.
- *De kwaliteit op een gewenst niveau brengen*
De gemeente heeft nu overeenkomsten met de peuterspeelzalen en betaalt opleidingen om medewerkers van de peuterspeelzalen op een niveau te brengen dat in dit kader vereist is. Met de instellingen voor kinderopvang moet gezocht worden naar mogelijkheden om ook hier het niveau te verhogen, waar dat nodig is.

- *Afspraken maken over een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie.* Peuterspeelzalen gebruiken al een taalprogramma dat aansluit bij de basisscholen. Ook kinderopvang en scholen moeten gaan afstemmen over de leerprogramma's die gebruikt worden. De wet OKE gaat verder verplichten om gegevens van peuterspeelzaal en kinderopvang over te dragen aan de basisscholen.

Thema 5. Ouderbetrokkenheid

Ouders spelen in de ontwikkeling van hun kinderen vanzelfsprekend de meest belangrijke rol. Bij het maken van een goede keuze van kinderen in hun schoolloopbaan en werk, speelt ook de opvoeding een grote rol. Willen wij alle kinderen een zo goed mogelijke ontwikkeling meegeven, dan is de uitwisseling tussen scholen en ouders dus van groot belang. 'Pedagogisch partnerschap' heeft de gemeente het genoemd in haar jeugdbeleid. In het primair onderwijs worden ouders bij veel zaken betrokken, ook in de uitvoering; bij het voortgezet onderwijs houdt dat meestal op. Ouders worden dan vaak mondige 'controleurs', die vooral willen weten hoe de school het doet. Een rol overigens die ook het primair onderwijs herkent. Maar die kijk op de zaak is te eenzijdig, omdat ouders ook hun eigen verantwoordelijkheid hebben in de ontwikkeling van hun kind. Juist zij kunnen een grote rol spelen in bijvoorbeeld schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Ook ouders zelf moeten dus bijdragen aan 'goed' leren.

Besluit:

Wij gaan werken aan verdere ontwikkeling van ouderparticipatie, door in elk geval de volgende activiteiten:

- Scholen nemen initiatieven om de samenwerking ouder-school te stimuleren en daarbij ook de minder gemakkelijk te bereiken groepen te betrekken. Dit gebeurt in het primair onderwijs, maar juist ook in het voortgezet onderwijs.
- Scholen benutten elkaars kennis en ervaring om ouderparticipatie te ontwikkelen.
- De gemeente legt een link met de opvoedingsondersteuning. Scholen zijn mede een plaats waar informatie over zorgaanbod te vinden is. Ouders moeten ook hier terecht kunnen met hulpvragen en daar een adequate doorverwijzing krijgen.

Thema 6. Blijven leren, op weg naar werk

Met een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt nemen de kansen voor jongeren op een baan flink toe. Het behalen van die kwalificatie (HAVO/VWO-diploma of MBO-2 jaar) door leerlingen en studenten, is dan ook een belangrijk punt voor gemeente en scholen. Voorkomen dat jongeren te vroeg de school verlaten, is daarbij een van de belangrijkste doelen. Leerplichtwet, RMC, Wet Werk en Bijstand en wet Samenwerking Uitvoering Werk zijn verantwoordelijkheden van de gemeente. In de afgelopen jaren is daar veel werk in verzet en zijn goede resultaten bereikt met de verschillende betrokken partners.

Schoolluitval en voortijdig schoolverlaten hebben vaak te maken met meerdere problematieken. Een juiste schoolkeuze bijvoorbeeld is belangrijk in het voorkomen van latere uitval, maar ook het overdragen van gegevens komt hier weer bij kijken. Ook de ouderparticipatie is een belangrijke factor in het tegengaan van voortijdig schoolverlaten. Ook hier komen de doorgaande lijn, de werkwijze van de ZAT's en de afstemming met het Centrum voor

Jeugd en Gezin om de hoek kijken. Door het CJG komen jongeren in beeld, zodat snel een handelingsplan opgezet kan worden.

Het verder laten leren en werken van jongeren kan een impuls krijgen door de nieuwe wet WIJ (Wet Investeren in Jongeren). Gemeenten hebben daardoor de plicht om jongeren tot 27 jaar een werk- of leeraanbod te doen. Het Rijk wil stimuleren dat jongeren die bij de gemeente aankloppen voor bijstand, hun school afmaken, werken en leren combineren of een baan aanvaarden. Jongeren worden aangemoedigd een startkwalificatie te halen.

Besluit:

Omdat blijvende aandacht en samenwerking van de verschillende partners vereist is, werken wij aan de volgende punten voor de LEA:

- Aandacht voor de overgangen van het primair naar het voortgezet onderwijs en van vo naar mbo. Er moet blijvende aandacht zijn voor de 'scharnierpunten' vo-mbo- arbeidsmarkt.
- De bestaande zorgstructuren nog beter op elkaar afstemmen. Een optie is om ook het lokale MBO bij de LEA en de uitvoering ervan te betrekken.
- Aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt bevorderen. VMBO en ROC kunnen daartoe een structurele dialoog met het bedrijfsleven opzetten (Leerdorp Elst is een voorbeeld van het verbeteren van die aansluiting). Ook is het goed om in beeld te krijgen of opleidingen aansluiten bij de arbeidsmarkt in Overbetuwe en vice versa.
- Het terugleiden van uitvallers naar het onderwijs, ook in relatie tot de wet WIJ.

Thema 7. Segregatie en integratie

In Overbetuwe hebben wij nog geen goed beeld of problemen van integratie of segregatie hier spelen. Maar het is wel een goede zaak om daar zicht op te krijgen. In dit kader gaat het er dan vooral om of onderwijsachterstanden te maken hebben met de achtergrond van kinderen en of kinderen met achterstand op dezelfde scholen te vinden zijn (de 'zwarte of witte scholen'- problematiek heeft Overbetuwe niet, maar misschien bestaan er wel concentraties van zwakkere of sterkere leerlingen). Zo stelt de stichting Muhabbat, die probeert meerdere Molukse wijken in Gelderland een oppepper te geven, dat Molukse jongeren het niet zo goed doen: een op de vijf haalt geen diploma voortgezet onderwijs en slechts vijf procent krijgt vwo-advies op de basisschool. De meesten gaan naar het vmbo. Ook in Overbetuwe, in Elst, zou dit dus kunnen spelen.

Gemeente en schoolbesturen hebben in elk geval een wettelijke plicht om jaarlijks overleg te voeren over dit item en niet-vrijblijvende afspraken te maken over het tegengaan van segregatie, het bevorderen van integratie en de toelating in het voortgezet onderwijs.

Besluit:

- Wij gaan een beter beeld krijgen van integratie en segregatie op de scholen in Overbetuwe. Mocht dat een beeld opleveren dat vraagt om actie, dan vormt de LEA het platform om tot gezamenlijke afspraken te komen.

Thema 8. Veiligheid in en om school

Bij dit thema gaat het over veiligheid in alle opzichten:

- Sociale veiligheid in en om de school. Leerling en leerkracht moeten zich immers veilig voelen op school. Hierbij valt te denken aan pesten op school of de risico's van het sociale gebruik van internet. Dit thema is zeker voor het voortgezet onderwijs meer en meer gekoppeld aan het gemeentelijke veiligheidsbeleid, waarvan de 'schoolagent' een voorbeeld is.
- Ook gaat het om de fysieke veiligheid in en om de school, waarbij bijvoorbeeld te denken valt aan de verkeersveiligheid rondom de scholen.

Ook kan de LEA een manier zijn om te bezien op welke manier scholen kunnen bijdragen in projecten van de gemeente, die gericht zijn op veiligheid en opvoeding daarbij. Zo loopt er een project om het gebruik van alcohol en drugs bij jongeren terug te dringen, waar ook veiligheid nadrukkelijk mee samenhangt. In de loop van het project kunnen ook scholen daar een rol in spelen. Door voorlichting bijvoorbeeld, maar ook door een voorbeeldfunctie te vervullen.

Besluit:

De LEA biedt een platform om de samenwerking tussen gemeente en school op dit terrein te bespreken en af te spreken de samenwerking met politie en welzijn te continueren.

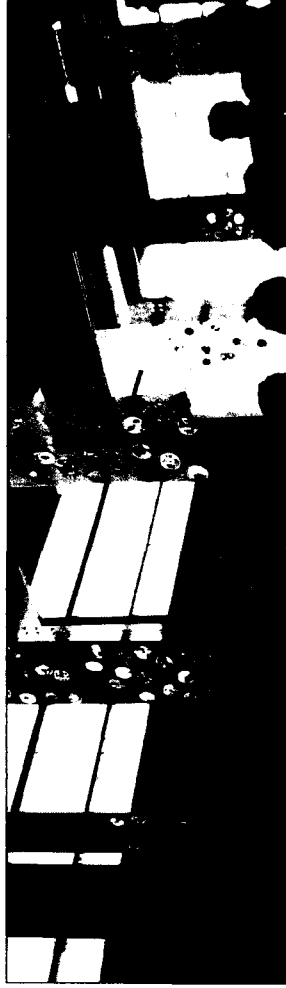
Monitoring

Het principe van verantwoording afleggen is niet meer weg te denken uit het huidige en toekomstige beleid. De gemeente dient verantwoording af te leggen aan haar inwoners, aan de raad en aan beleidspartners; het onderwijs aan ouders, zijn maatschappelijke omgeving en overheden. Verantwoording wordt in het kader van de LEA niet opgevat als controle- of sanctiemiddel, maar als het bieden van inzicht in welke middelen aan welk doel zijn besteed en met welke resultaten. Dit vanuit een gelijkwaardige positie tussen de partners, de zogenaamde horizontale verantwoording.

Dat is ook logisch, want: we willen toch ook weten wat het beleid en activiteiten opleveren? En willen we meer concrete doelen gaan stellen, dan is het ook nodig om een goed inzicht te hebben in de situatie als je begint. Verder is het logisch dat gelijkwaardige partners ook over gelijkwaardige informatie kunnen beschikken. Tijdens de besprekingen over de LEA kwam herhaaldelijk naar voren dat er niet altijd een goed overzicht beschikbaar is om een bepaalde problematiek objectief te kunnen beoordelen. Probleem is ook dat niet iedereen over dezelfde informatie kan beschikken of dat er geen centraal bestand is, waar verschillende bestaande gegevens in opgenomen zijn.

Voorstel is dan ook om gezamenlijk tot een handzame en praktische LEA-monitor te komen, die gebaseerd is op wat er al voorhanden is en eventueel aangevuld wordt met nieuwe gegevens als dat nodig blijkt te zijn. Van belang is in ieder geval dat de LEA-partners overeenstemming hebben over een set gegevens, die gekoppeld zijn aan de thema's uit de Lokale Educatieve Agenda en een beeld geven van de voortgang van de beleidsthema's.

Daarmee krijgen wij dan een handzaam bestand met relevante basisgegevens, dat regelmatig gevuld wordt en als instrument kan dienen om keuzen beter te onderbouwen.

Bestuurlijk arrangement

Een Lokale Educatieve Agenda moet natuurlijk niet blijven steken in een papieren document. Meest belangrijk is dat er activiteiten uit gaan voortvloeien om gezamenlijk vooruitgang te boeken in de zaken die erin beschreven zijn. Om dat te kunnen doen is er ook een nadere beschrijving van de werkwijze nodig.

Uitgangspunten

Tussen schoolbesturen en gemeente bestaat al een goede dialoog als basis voor een verdere samenwerking in onderwijs en educatie in Overbetuwe. Toch is het ook hierbij goed om een aantal uitgangspunten vast te leggen om de afspraken te bestendigen en voor alle partijen helder te maken hoe de uitvoering van de LEA verder in gang gezet kan worden. De volgende uitgangspunten worden daarom onderschreven:

- Gemeente en schoolbesturen hechten aan een goede samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen, schoolbesturen onderling en andere betrokken partijen. De verschillende partners willen voor elkaar iets betekenen, met als doel dat kinderen in Overbetuwe optimale ontwikkelingskansen krijgen. Zij werken op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid aan de vraagstukken waar zij een gedeelde verantwoordelijkheid voor hebben.
- De schoolbesturen voelen zich verantwoordelijk voor alle kinderen en jongeren in de gemeente Overbetuwe, niet alleen voor de leerlingen van hun eigen school. Die verantwoordelijkheid geldt voor zover zij daar op kunnen sturen.
- Op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid zijn de verschillende partners bereid naar elkaar horizontale verantwoording af te leggen over de effecten van het beleid.

Lokaal en regionaal

De LEA kan en moet voor een aantal onderwerpen de gemeentegrenzen overstijgen. Daarom wordt ook de samenwerking met de gemeente Lingewaard gezocht. Redenen daarvoor zijn onder meer dat schoolbesturen waar Overbetuwe mee werkt, ook vestigingen in Lingewaard hebben; dat Overbetuwse jeugd voor speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs ook in Lingewaard onderwijs volgt; en dat de twee gemeenten bij veel onderwerpen in een zelfde sociaal netwerk van instellingen werken.

Per thema worden de vragen gesteld: is het noodzakelijk of biedt het meerwaarde om het bovenlokaal op te pakken? Of blijft een thema zo dicht bij de scholen, dat het prima lokaal geregeld kan worden? De samenwerking met Lingewaard wordt dan ook gezien als kans, niet als 'dwangbuis'.

Het LEA-overleg kan een manier zijn om te volgen of een eventueel regionaal ingezet beleid recht doet aan de lokale situatie. Andersom kan het lokale overleg ook geschikt zijn om af te spreken een thema regionaal op te pakken.

Van thema's naar uitwerking

Meerjarenplanning

De thema's die in de LEA benoemd zijn, kunnen en moeten niet allemaal in een jaar tijd gerealiseerd worden. Er wordt een meerjarenplanning opgesteld die zal lopen van 2010 tot 2013, waarbij prioriteiten aangegeven worden en verdere uitwerkingen van de onderwerpen opgesteld worden.

Dynamisch

Tegelijkertijd is de LEA ook geen statisch document, maar een dynamische agenda. Als in overleggen blijkt dat bepaalde nieuwe items actueel worden of zijn, of dat prioriteiten beter verlegd zouden kunnen worden, dan kan dat in gezamenlijkheid besproken en besloten worden in een LEA-overleg.

Wel is het vanzelfsprekend zo, dat de onderwerpen die nu in de LEA vastgelegd worden, ook opgepakt worden voor verdere uitwerking.

Overleg

In het huidige Onderwijsplatform komen gemeente en schoolbesturen die een of meer vestigingen hebben in Overbetuwe vier keer per jaar samen. Voorstel is om die bijeenkomsten tot een LEA-overleg te maken, waarbij ook Stichting Peuterspeelzaal Overbetuwe en de houders van de kinderopvanginstellingen in Overbetuwe worden uitgenodigd voor deze vergaderingen.

De LEA zelf wordt in eerste instantie opgesteld door een 'eerste ring', die bestaat uit de volgende besturen: schoolbesturen, gemeentebestuur, Samenwerkings Verband Over Betuwe, Stichting Peuterspeelzalen Overbetuwe en de houders van de kinderopvang. Daarnaast wordt de 'vrije-stoelen' constructie gehanteerd: per item kunnen ketenpartners uitgenodigd worden om aan te schuiven bij een overleg als zij een rol spelen in het onderwerp. Denk hierbij aan Marant, Centrum Jeugd en Gezin, Jeugdzorg, STUW en dergelijke.

Uitwerking

Om te zorgen dat de LEA niet alleen bij woorden blijft, willen wij in de eerste helft van 2010 de bovenstaande onderwerpen verder gaan uitwerken in documenten waarbij aangegeven wordt wat er gedaan gaat worden, door wie en met welke middelen. Voor veel onderwerpen gaat het om aanvullingen en extra aandacht, andere moeten nieuw opgepakt worden.

Om dit in goede banen te leiden, kunnen werkgroepen ingesteld worden die met de onderwerpen aan de slag gaan. Zij stellen beknopte werkplannen op, met opdracht, samenstelling en programma. De werkgroepen bestaan uit vertegenwoordigers van de betrokken partijen, zoals gemeente, scholen, peuterspeelzaal of zorginstellingen. Die werkgroepen worden dan óf aangestuurd en

gevolgd door het Onderwijsplatform óf door een 'Stuurgroep LEA', waarin een bestuurder namens primair onderwijs, een bestuurder namens het voortgezet onderwijs en de wethouder zitting hebben. Deze stuurgroep volgt de activiteiten binnen de werkgroepen en overige activiteiten, legt verbanden waar nodig en rapporteert daarover in het LEA-Onderwijsplatform.

Een gemeentelijk beleidsmedewerker kan de afstemming tussen de verschillende werkgroepen op zich nemen, de voortgang regelmatig inzichtelijk maken en de monitoring opzetten.

Financiën

De activiteiten van de LEA Overbetuwe worden betaald uit verschillende bronnen van de verschillende partners. In de verdere uitwerking van de LEA wordt duidelijk hoe delen van die verschillende budgetten kunnen worden ingezet. De begrotingen van de partners vormen de belangrijkste financieringsbron. Denk aan de gemeentelijke begroting voor onderwijs, schoolbegeleiding en voorschoolse educatie en deels voor jeugd, sport en cultuur, de Lumpsum in het primair onderwijs en de gelden voor bestrijden van achterstanden, de subsidie voor peuterspeelzalen.

Door zich te committeren aan deze Lokale Educatieve Agenda, nemen de partijen ook de inspanningsverplichting op zich om blijvend middelen in te zetten, te zoeken of te creëren voor uitvoering van de actiepunten. Elke uitwerking van actiepunten uit de thema's gaat gepaard met voorstellen voor de financiering ervan.